

NORGES HØYESTERETT

Den 29. januar 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Indreberg, Kallerud og Falch i

HR-2021-151-U, (sak nr. 20-178240SIV-HRET), sivil sak, anke over kjennelse:

Trannel International Limited (advokat Jan Magne Langseth)

mot

Staten v/Kulturdepartementet (Regjeringsadvokaten
v/advokat Simen Hammersvik)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over stansing av en sak etter tvisteloven § 16-18 andre ledd.
- (2) Trannel International Limited (Trannel) er hjemmehørende på Malta og har saksøkt staten ved Kulturdepartementet med krav om at Lotteritilsynets vedtak 5. april 2019 er ugyldig. I vedtaket pålegges selskapet å stanse sin utenlandske pengespillvirksomhet rettet mot norske kunder. Lotteritilsynet har senere varslet at selskapet vil bli ilagt tvangsmulkt om denne virksomheten ikke opphører.
- (3) Oslo tingrett avsa 2. juli 2020 kjennelse med slik slutning:

«Oslo tingrett sak 20-040833TVI-OTIR/07 stanses i påvente av lagmannsrettens avgjørelse i Oslo tingrett sak 16-068609TVI-OTIR/07 (Norsk Lotteri) og Oslo tingrett sak 18-171601TVI-OTIR/02 (Trannel 1).»
- (4) Borgarting lagmannsrett forkastet i kjennelse 2. november 2020 Trannels anke over stansingen.
- (5) *Trannel International Limited* har anket til Høyesterett. Det er en saksbehandlingsfeil at lagmannsretten ikke drøftet om stansing i dette tilfellet vil innebære brudd på Grunnloven § 95 og Den europeiske menneskerettskonvensjonen artikkel 6 og 13. Lagmannsrettens begrunnelse er videre ikke tilstrekkelig til å vise at retten har forstått lovens vilkår for stansing – «tungtveiende grunner» – korrekt. Vilkåret er strengt, og det kan ikke konkluderes med at det er tilstrekkelig tungtveiende grunner for stansing, uten at disse måles opp mot hensynene som taler for å behandle saken raskt og uten unødig opphold. Trannel har fremsatt påstand om at lagmannsrettens kjennelse oppheves og at selskapet tilkjennes sakskostnader.

- (6) *Staten v/Kulturdepartementet* gjør gjeldende at lagmannsrettens kjennelse ikke lider av noen feil som kan lede til opphevelse. Det er fremsatt påstand om at anken forkastes og at staten tilkjennes sakskostnader.
- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at dets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. tvisteloven § 30-6. Ved denne prøvingen må ankeutvalget ta i betraktning at lagmannsrettens kompetanse var begrenset etter tvisteloven § 29-3 andre ledd. Tingrettens skjønsmessige avveining kunne bare angripes på det grunnlag at avgjørelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.
- (8) Tingretten stanset saken etter tvisteloven § 16-18 andre ledd, hvor det fremgår at retten «kan stanse saken dersom tungtveiende grunner» taler for det. Det skal i vurderingen «legges vekt på behovet for hurtig, forsvarlig og kostnadseffektiv behandling».
- (9) I sin konkrete vurdering fremhevet tingretten den nære sammenhengen med de to sakene som er nevnt i slutningen, og at stansing vil sikre en kostnadseffektiv og forsvarlig behandling av saken. Lovens kriterium – tungtveiende grunner – er ikke nevnt. Det er heller ikke hensynet til hurtig behandling. Trannels anførsel om at stansing vil være «utålelig» fordi Lotteritilsynet har truffet et forbudsvedtak, er ikke kommentert.
- (10) Lagmannsretten kom til at det ikke er slike mangler ved tingrettens begrunnelse at kjennelsen bør oppheves på grunn av saksbehandlingsfeil. Det er pekt på at tingretten har gjort en vurdering av «hensiktsmessigheten» av å stanse saken og har foretatt en «samlet vurdering». Lagmannsretten uttaler videre:
- «Selv om tingretten ikke uttrykkelig har vist til at det kreves ‘tungtveiende grunner’ for stansing i medhold av tvisteloven § 16-18 andre ledd, finner lagmannsretten at kjennelsen lest i sammenheng viser at tingretten har vært klar over lovens krav og har gjort en reell vurdering av spørsmålet. Lagmannsretten viser her særlig til siste setning i tingrettens begrunnelse hvor det heter: ‘Dette gjelder selv om avgjørelse i ankesakene ikke blir direkte bindende for partene i saken her; avgjørelsene vil likevel utvilsomt få stor praktisk betydning i herværende sak’.»
- (11) Ankeutvalget peker på at vilkåret om at det må foreligge tungtveiende grunner, «er strengt», se Schei med flere, *Tvisteloven: Kommentartutgave*, § 16-18 note 2, *Juridika*, bekreftet oppdatert 1. desember 2019. Trannel gjorde med styrke gjeldende at selskapet har et særlig behov for hurtig behandling, fordi forvaltningsvedtaket pålegger selskapet å stanse virksomheten. Lagmannsretten uttrykker i kjennelsen at dette er «noe lagmannsretten finner isolert sett taler imot stansing». Hvilken betydning denne motforestillingen skal få i avveiningen, var imidlertid lagmannsretten avskåret fra å gå inn på fordi dens kompetanse var begrenset.
- (12) Ankeutvalget har kommet til at lagmannsrettens kjennelse lider av saksbehandlingsfeil. Når tingretten ikke har gjengitt lovens kriterium, og heller ikke kan ses å ha vurdert et sentralt motargumentet, må det kreves en nærmere forklaring for hvorfor tingretten likevel ikke har begått en saksbehandlingsfeil som gir grunnlag for opphevelse av tingrettens kjennelse.
- (13) Den ankende part har krevet seg tilkjent sakskostnader for Høyesterett med kroner 20 000. Kravet tas til følge. I tillegg kommer ankegebyret på 7 032 kroner.

(14) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

1. Lagmannsrettens kjennelse oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler staten ved Kulturdepartementet til Tranel International Limited 27 032 – tjuesjatusenogtrettito – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelsen.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)

Dokumentet er i samsvar med originalen:
Helene Katrine Bærug Hansen